

Top 5 bijvissen voor een (discus)aquarium, maar anders geselecteerd!

Categorie: Bijvissen

Datum website publicatie: 12-1-2017

Datum laatste update: 24-4-2025

Elke aquariumliefhebber heeft zijn persoonlijke voorkeur qua vissenbestand. Maar wat zijn de criteria waar je op moet letten.

In het artikel [‘Bijvissen voor Het discusaquarium’](#) kan je lezen welke bijvissen geschikt zijn voor een discusaquarium. Nu pretendeert deze overzichtslijst niet compleet te zijn, maar het kan je wel helpen bij een keuze. De keuze van de bijvissen wordt bij mij niet alleen bepaald door waterwaarden, de grootte en de prijs van de vissen. Voor mij moeten de bijvissen ook een bijdrage leveren aan het ecosysteem. Alleen het argument ‘dat vind ik een leuk visje’ zorgt erbij voor dat hij er bij mij niet inkomt! Persoonlijk vind ik dat elk aquarium een blikvanger moet zijn. Eigenlijk maakt het niet uit wat voor type aquarium je hebt, van Nano aquarium tot het Nederlandse plantenaquarium. Een goed ingericht aquarium is een lust voor het oog en gaat nooit vervelen. Nu heeft niet iedereen groene vingers om bijvoorbeeld een Nederlands plantenaquarium in te richten. Gelukkig zijn er voldoende alternatieven te vinden die de hobby leuk maken.

In mijn discusaquarium zijn de discusvissen de blikvangers. Bij deze statige laverende discusvissen hoort ook een ingetogen aquariuminrichting om de vissen te complimenteren. Nu zijn discusvissen relatief grote aquariumvissen die ook van bewegingsvrijheid houden en soms een beetje privacy. Voor de discusvissen hoeft de aquariuminrichting geen hoogstandje van aqua landscaping te zijn! Met een simpele zandbodem en een paar stukken wortelhout zijn de discusvissen heel tevreden. Het wortelhout dient voor ons als decoratie en als schuilgelegenheid voor de vissen.

De derde wildvang discusvis heeft zich verscholen onder het wortelhout!

Om het geheel een natuurlijke uitstraling te geven kan je er ook een paar waterplanten inzetten zoals de Anubias en/of Echinodorus soorten. Dit zijn waterplanten die weinig eisen stellen qua waterwaarden, licht en bemesting. Met een handje kiezels en Catappa bladeren maak je het geheel af. Oeps, het lijkt wel een fantasieloze Amazone biotoop! Gelukkig kan je dit met een paar scholen bijvissen goedmaken!

De invloed van de aquariuminrichting op de vissen

In het voorbeeld van de Amazone biotoop kan je duidelijk zien dat er een groot stuk wortelhout van voor naar achter loopt. In feite kan je het stuk wortelhout ook als een obstakel beschouwen dat in het aquarium visuele diepte moet creëren. Nu kan hout ook een nuttig attribuut zijn voor je vissen. Zo heeft bijvoorbeeld de L204 Panaqolus albivermis kiemhout nodig om te kunnen schrapen en onze Sturisoma aureum wil het liefst op een horizontaal stuk hout uitrusten.

Je kan kiemhout ook beplanten met mos, Javavarens en met kleinblijvende Anubias soorten. Vooral kleine aquaria profiteren van deze mogelijkheden. Zo kunnen horizontaal liggende stukken kiemhout ook als schuilgelegenheden dienen voor de kleinere aquariumbewoners en je kan op dezelfde locatie planten houden. Nu heeft mijn aquarium

voor de jonge vissen voldoende schuilgelegenheden, maar de rotsachterwand blijft een geliefde locatie voor de L-nummer tieners.

De spleten en uitstulpingen zijn groot genoeg voor de tieners maar te klein voor de volwassen L-nummers. Voor de volwassen L-nummers was ik genooddaakt om legholen in te zetten. De uit ceramiek vervaardigde legholen geven in ieder geval een natuurlijke uitstraling en zijn in verschillende grootte leverbaar. Nu heb ik gemerkt dat onze L046 Hypancistrus zebra en de L066 Hypancistrus sp. het liefst in legholen van ceramiek liggen. Maar elke vis heeft zijn persoonlijke voorkeur waarbij proefondervindelijk vaststellen dus de beste optie is. Nu heb ik alle legholen zodanig geplaatst dat zij niet opvallen waardoor de L-nummers in alle rust de liefde kunnen bedrijven.

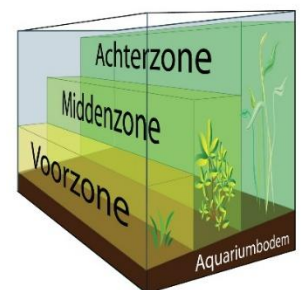
Deze vrouwelijke *Sturisoma aureum* houdt zijn geliefde uitrustplaats algenvrij.

Lees meer over: [L-nummer rots maken](#)

Opmerkingen: Een biotoop aquarium creëren is niet moeilijk als je je maar van tevoren verdiept in de leefomstandigheden van de bewoners en de planten. Wil je dat de bewoners ook voor nakomelingen zorgen, dan moet je de juiste leefomstandigheden creëren. Nu is het niet altijd mogelijk of wenselijk maar in deze gevallen zit er niets anders op dan een apart kweekaquarium in te richten.

Plantenzones en blikvangers

In de vorige alinea kon je lezen dat je de vissen kan manipuleren als je aan hun specifieke wensen voldoet. Maar de plantenindeling heeft ook grote invloed op het gedrag van de vissen. Bij een aquarium met weinig planten kan één simpele moederplant als blikvanger dienen. Een blikvanger kan eigenlijk van alles zijn, een rotspartij, een stuk wortelhout en zelfs een loze ruimte. Bij een Nederlands plantenaquarium zijn de planten het hoofdonderwerp in het aquarium. Het visbestand van een Nederlands plantenaquarium is meestal een sluitpost om het project af te ronden.

Wat betref de Amazone biotoop is de plantenindeling veel ingetogener dan een Nederlands plantenaquarium. Nu kunnen wij wel gebruikmaken van dezelfde zone indeling, maar er staat ons niets in de weg om een andere plantenindeling te gebruiken.

Voorzone: in deze plantenzie worden hoofdzakelijk laagblijvende planten gebruikt en het over het algemeen zijn het ook de teerste plantjes. Wil je een open ruimte creëren in je aquarium dan is de voorzone uitermate geschikt voor dit doel. Voor grotere aquariumplanten is deze voorzone minder geschikt, aangezien de aquariumbodem hier te dun is voor stabiele wortelgestellen. De voorzone is ook de zone waar de vissen de meeste zwemruimte tot hun beschikking hebben.

Over het algemeen voeren de meeste mensen de vissen vlak langs de voorruit. Met het gevolg dat een groot deel van het voer in de voorzone terecht komt. Ik heb gemerkt dat mijn discusvissen hoofdzakelijk de voorzone afstruinen naar voerresten. De overige bodembewoners ruimen hoofdzakelijk de voerresten op in de midden- en achterzone.

Middenzone: in deze plantenzie heb je veel minder zwemruimte maar meer schuilgelegenheden voor de vissen. Vooral scholenvissen maken dankbaar gebruik van de zwemmogelijkheden.

In dit Nederlandse plantenaquarium heb ik maar een paar kleine visjes kunnen waarnemen!

Achterzone: in deze plantenzie staan de hoogste planten. Dit betekent voor de grotere vissen dat er te weinig zwemruimte overblijft. In deze zone vertoeven de schuwste visjes die meestal tegen de schemer tevoorschijn komen. Eigenlijk moet ik mijn 3D rots achterwand ook tot deze zone rekenen. Het krioelt daar van de jonge L-nummers terwijl de Corydora sterbai's op de bodem blijven.

Lees meer over: [Aquariumplanten voor een discus aquarium](#)

Intermezzo: In mijn discusaquarium heb ik geprobeerd om de voorzone te beplanten met verschillende voorzone planten zoals de *Eleocharis acicularis* (Naaldgras), *Heteranthera zosterifolia* (Sterrenkruid) en de *Hemianthus Callitrichoides*. Over de groei van de planten kon ik niet klagen. Helaas trokken de grotere discusvissen tijdens hun zoektocht naar voerresten de fragiele plantjes uit het filterzand met als gevolg dat deze plantjes geregeld aan het wateroppervlak dreven.

Eleocharis acicularis

Heteranthera zosterifolia

Hemianthus Callitrichoides

Ondertussen was mijn groepje *Satanoperca jurupari* flink gegroeid en deze trokken al struinend als bulldozers door het aquarium. Dat was geen enkel probleem omdat mijn aquariumbodem nog nooit zo schoon was geweest qua voerresten. Tijdens hun zoektocht zogen zij het filterzand inclusief de voedselresten op en spuwden daarna het zand uit. Tijdens deze werkzaamheden ondermijnden zij geregeld de wortelgestellen van de jongste voorzone planten. De voorzone planten die zich goed hadden gevestigd bleven redelijk intact.

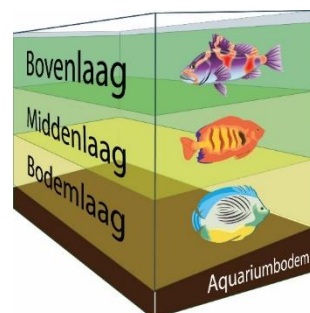
Als je denkt dat dit project met tere voorzone planten was opgelost dan heb je het mooi mis. Een van mijn volwassen L102 Snowball Pleco had al een paar aquaria overleefd en het was een echte kerel geworden. Hij ploegde letterlijk de bodem af naar voedselresten. Hij had een zoekstelsel ontwikkeld dat zijn weerga niet kende. Hij ging met zijn zware lichaam op de voorzone plantjes liggen en met zijn vinnen maaide hij alles plat. Dit is een efficiënte zoekmethode, maar ik was niet van plan om elke week nieuwe voorzone planten te plaatsen.

Ik kan het de vissen niet kwalijk nemen dat zij op zoek gaan naar voerresten. Een voedseltekort kan het niet geweest zijn omdat wij zeer gevarieerd voeren en de vissen minimaal vijf keer per dag voer krijgen. Het natuurlijk instinct kan je niet uitzetten en als aquariumliefhebber moedig je dit alleen maar aan. Dat de tere voorzone planten het niet zouden overleven had ik niet voorspeld, maar ik had mij beter moeten verdiepen in de materie. Ondertussen heb ik het plantenbestand zodanig aangepast dat de vissen geen schade kunnen veroorzaken. Voor mij was het een goede leerschool dat je ook rekening moet houden met de toekomst.

Keuze van de bijvissen

Voordat je de (bij)vissen voor je aquarium kan kopen moet je eerst bepalen of je aan alle leefomstandigheden kan voldoen. Je kan het beste met de herkomst beginnen omdat de kans groot is dat deze vissen onder dezelfde omstandigheden leven! Bij het uitkiezen van (bij)vissen kan je de volgende criteria gebruiken:

Herkomst:	Afrika, Azië, Zuid-America, enz.
Aquariumgrootte:	Lees effectieve zwemruimte
Dieet:	Carnivoor, omnivoor
Socialisatie:	Scholenvissen, solitaire vissen, vredig, agressief, enz.
Waterwaarden:	Watertemperatuur, zuurgraad, carbonaathardheid, elektrische geleidbaarheid
Waterlaag:	Boven, midden, bodem

Opmerkingen: In verband met de beperkte hoogte van het aquarium wordt in de meeste gevallen een aquarium in drie waterlagen verdeeld. Maar in de literatuur kom je ook een verdeling van vijf lagen tegen (boven, midden-boven, midden, onder-midden en onder). De benamingen kunnen verschillen, maar men bedoelt hetzelfde. Of het nu 'bodem' of 'onder' wordt genoemd, het zijn allemaal variaties op het thema. Er zijn ook vissen die in alle lagen zwemmen en deze krijgen meestal aanduiding 'alle lagen.'

Wat voor mij erg belangrijk is dat er in alle lagen vissen zwemmen en dat op een natuurlijke manier het voer wordt verdeeld. Op deze wijze worden de vissen geen concurrenten van elkaar en de statige laverende discusvissen hebben geen last van de bijvissen. Nu hebben de discusvissen niet de allerbeste tafelmanieren. Niet dat ze kieskeurig zijn, maar er gaat toch wat voer verloren tijdens het schransen.

In een kweekbak kunnen de discusvissen het overgebleven voer makkelijk op de bodem vinden waarbij zij al struinend de voerrestjes verorberen. Eigenlijk zorgen wij ervoor dat de discusvissen zelden zonder voer komen te zitten. Dit voerbeleid houdt ook in dat de waterbelasting erg hoog is en dat rechtvaardigt een dagelijkse waterverversing van minimaal 80% (let op: alles staat in het teken van optimale groei en gezondheid!).

Onder normale aquariumomstandigheden kan je dit voerbeleid nooit handhaven omdat het voer binnen 10 minuten verorberd moet zijn. Nu kunnen wij de tafelmanieren van de discusvissen niet afleren maar wij kunnen wel het natuurlijk instinct van de discusvissen bevorderen door op de bodemlaag meer open ruimten te creëren.

Om het proces van het voeren zo effectief mogelijk te laten verlopen voeren wij de (discus)vissen met diepvriesvoer en droogvoer in de vorm van vlokken en granulaat. Voor de bodembewoners gebruiken wij tabletten die direct naar de bodem zinken. Na het voeren van de discusvissen zullen de Bijzalmen voerresten aan het wateroppervlak en tussen de drijfplanten opeten. De discusvissen en de Altums zijn gretig genoeg om het dalende voer te volgen! De vissen in de middenzone zoals de Hockeystick en de Citroen Tetra's verorberen in de middenzone de dalende voerresten.

Bijzalmen - *Carnegiella strigata*

Hockeystick - *Thayeria boehlkei*

Citroen Tetra - *Hyphessobrycon pulchripinnis*

Roodkopzalmpje - *Hemigrammus bleheri*

Voordat het dalende voer de bodem kan bereiken maken de Roodkopzalmpjes korte metten met de voerresten. Op deze wijze worden de voerresten sterk gereduceerd door de bijvissen en dragen zij bij aan een effectief ecosysteem.

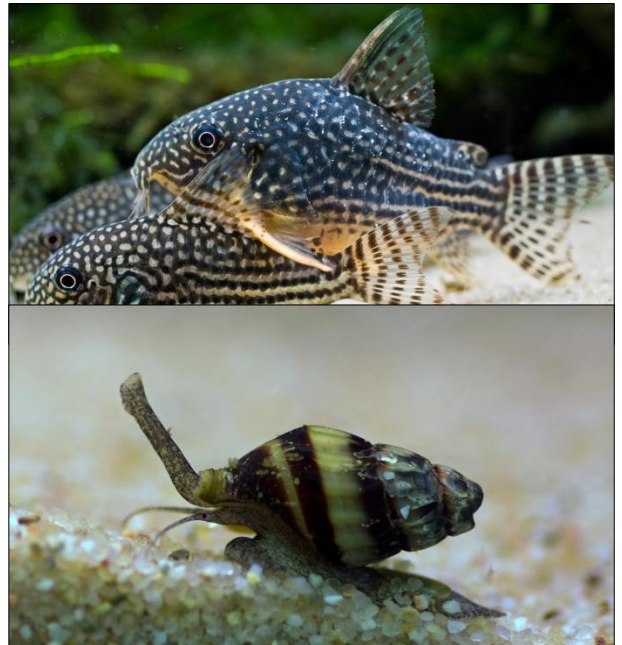
De echte bodembewoners struinen op hun beurt de bodem af naar voerresten. In de avonduren geven wij speciale tabletten die naar de bodem zakken. Op deze wijze kunnen wij ook deze aquariumbewoners in optimale conditie houden. Vooral in de avonduren komen de L-nummers en Corydora's sterbai in actie. In de ochtend kan je hun zoektocht naar voer goed waarnemen in het zand.

Lees meer over: [Bijvissen voor Het discusaquarium](#)

Als laatste mag je de slakken niet vergeten. De Anetome helena slakken eten niet alleen slakken, maar het zijn ook echte opruimers. Of het nu voerresten of onopgemerkte dode visjes zijn, in een mum van tijd is alles opgeruimd.

Lees meer over: [Anetome Helena, het nuttigste slakje voor je aquarium](#)

Natuurlijk kan je ook andere slakken inzetten. Zo heb ik ooit appelslakken ingezet in mijn aquarium. Het zijn prachtige slakken en een lust voor het oog. Het enige nadeel is dat zij zich als konijnen kunnen vermenigvuldigen.

Anetome helena

Als je vissenbestand het toelaat, dan kan je ook garnalen inzetten. Het zijn wel kleine dieren maar in groten getale zijn het echte opruimers. In mijn beplant aquarium lieten de jonge discusvissen de garnalen met rust. Maar de oudere discusvissen en Altums veranderden ze in een lekkere snack. Nu zijn er meer combinaties mogelijk maar dit artikel ging over mijn 'Top 5 bijvissen voor je (discus)aquarium'

Nawoord

Geen enkel aquarium is hetzelfde, zelfs als je twee identieke aquaria zou creëren. Op den duur ga je verschillen waarnemen. Persoonlijke voorkeur is erg belangrijk bij de inrichting van een aquarium. Plantenzones en zwemlagen indelingen zijn erg leuk maar bij een klein aquarium zijn deze begrippen erg relatief. In dit artikel probeer ik een aquarium zo efficiënt mogelijk in te richten opdat er een zo'n compleet mogelijk ecosysteem ontstaat. Door de gemêleerde samenstelling van aquariumbewoners kan er een heus dag- en nachtritme ontstaan wat ook een bijdrage levert aan het ecosysteem. Het is ook erg prettig om geregeld nieuwe aanwas waar te nemen. Wij dunnen geregeld het vissenbestand uit en deze nieuwe aanwas zien wij als een compliment van de vissen!

Als aquariumbezitter wil dat je vissen zich zo prettig mogelijk voelen in je aquarium. Roofvissen combineren met vredelievende visjes is niet de beste combinatie die ik kan bedenken. Door anders naar de grootste problemen te kijken kan je een hoop problemen voorkomen. Een groot vissenbestand wil nog niet zeggen dat er problemen zijn!

Als je de vervuiling van het aquarium kan verminderen met de juiste viskeuze dan is dat mooi meegenomen. Door het aquarium in zwemlagen te verdelen werden de voerrestproblemen geëlimineerd door de bijvissen.

Link: <https://youtu.be/1qqyl27tt5k>

En ja, voor de betweters is de eenvoudigste oplossing de beste. Minder vissen, minder voeren en meer water ververset is hun advies. Is dat niet mogelijk, dan kan je altijd een groter filtersysteem nemen. Als alles zo eenvoudig zou zijn dan kunnen de meeste aquariumspeciaalzaken de deuren wel sluiten. Opgroeïende discusvissen mag je niet op rantsoen zetten en een kweekstelling is voor veel mensen geen optie!

Lees meer over: [Top 5 fouten bij het houden discusvissen!](#)

In mijn (discus)aquarium zwemmen gemiddeld 10 volwassen discusvissen en een stuk of 6 tieners. Als ik de bijvissen erbij mag optellen dan komen er minimaal zo'n 150 bijvissen bij. De aquariumbodem en de planten worden elke dag door de vissen voervrij afgeleverd. Met een grote onderhoudsbeurt per week ben ik erg tevreden. Mijn planten groeien als kool en er is genoeg nieuwe aanwas aanwezig.